

Vergaderjaar 2000–2001 Nr. 42

27 296

Oprichting NV KLIQ

Nr. 2

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 16 oktober 2000

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 17 oktober 2000.

Het oordeel dat de voorgenomen rechtshandeling een voorafgaande machtiging bij de wet behoeft kan door een van beide Kamers worden uitgesproken uiterlijk op 11 november 2000. Bij deze termijnen is rekening gehouden met de recesperiode van de Tweede Kamer.

Bijgaand treft u de antwoorden aan op de door de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid gestelde vragen in het Algemeen Overleg van 5 oktober 2000.

Het Algemeen Overleg had betrekking op de brief van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 15 september inzake de oprichting van NV KLIQ (27 296, nr. 1).

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
W. A. F. G. Vermeend

Vooraf

Een aantal zaken waarover vragen zijn gesteld is nader geregeld in het wetsvoorstel Verzelfstandiging Reïntegratiediensten Arbeidsvoorzieningsorganisatie, zoals dat thans aan de Raad van State ter advisering is toegezonden. Dit betreft met name de regeling van de tijdelijke verplichte besteding van de reïntegratiemiddelen door het CBA bij de NV KLIQ, het toezicht en de informatievoorziening. Om niet vooruit te lopen op de inhoud van het wetsvoorstel aan de Kamer kunnen verschillende onderwerpen slechts globaal worden behandeld.

Bij de rapportage groot project SUWI, die op 13 oktober 2000 aan de Kamer is toegezonden, is een overzicht opgenomen van de verschillende onderzoeken die in dat kader zijn of worden verricht.

Financieel kader en vermogensbestanddelen

1

Wat is het financieel kader voor de verzelfstandiging van KLIQ? Welk deel van de financiering gaat mee naar KLIQ en hoeveel is dat?

KLIQ is thans bezig met het opstellen van een nader uitgewerkt businessplan, inclusief een uitgewerkt financiële onderbouwing en een concept-openingsbalans. Arbeidsvoorziening zal het businessplan eind oktober aan SZW beschikbaar stellen. SZW en Financiën zullen dit plan met inschakeling van externe expertise beoordelen. Na deze beoordeling van het businessplan zal de Tweede Kamer worden geïnformeerd.

2

Gebruik ESF-geld als co-financiering voor KLIQ.

Zoals in de brief betreffende de oprichting van de NV is aangegeven zal in de wet Verzelfstandiging Reïntegratiediensten worden geregeld dat de uitvoering van reïntegratietaken door het CBA tijdelijk wordt uitbesteed aan de NV KLIQ en de Centra-vakopleidingen. De prestatiebijdrage wordt daarbij door het Centraal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening aangewend voor de betaling van de dienstverlening door de NV KLIQ. ESF-middelen die door ESF-Nederland worden toegekend voor projecten die door Arbeidsvoorziening worden uitgevoerd, worden gecombineerd met de Rijksbijdrage (prestatiebijdrage) ter financiering van de reïntegratietrajecten voor werklozen. Het ligt niet voor de hand deze werkwijze te wijzigen. Dit betekent dat KLIQ in opdracht van Arbeidsvoorziening ook reïntegratietrajecten kan uitvoeren die mede met ESF-middelen worden gefinancierd.

3

Hoeveel vermogen gaat er mee naar KLIQ (gebouwen, ICT, etc.)? En welke criteria worden daarvoor gehanteerd? Wat is de startpositie en de openingsbalans van KLIQ? Hoe worden die bepaald en hoe verhouden die zich tot de overige bedrijfsonderdelen? Kan de minister duidelijkheid geven over de openingsbalans van KLIQ? Hoe staat het met de inventarisatie van de vermogensbestanddelen?

Arbeidsvoorziening heeft laten weten dat er eind van dit jaar een eerste indicatieve splitsingsbalans (stand interne ontvlechting 1 oktober 2000) ligt en zo spoedig mogelijk daarna ook een openingsbalans. Mede op basis hiervan zal door SZW en Financiën worden bepaald of en zo ja hoeveel extra vermogen nodig is voor een gezonde startpositie van KLIQ. Net als voor het businessplan geldt hierbij dat SZW/Financiën externe expertise heeft ingehuurd voor de beoordeling.

Het uitgangspunt bij de splitsing is een zo zuiver mogelijke toedeling van activa en passiva, zodat er gezonde en levensvatbare bedrijfsonderdelen ontstaan.

De balans van KLIQ wordt, net als die van de overige bedrijfsonderdelen, niet belast met negatieve verplichtingen uit het verleden, zodat het bedrijf met een «schone lei» kan beginnen. De activa en passiva die betrekking hebben op de reïntegratietaak gaan mee met KLIQ. Dit betreft onder meer materiële activa, gebruiksrechten, verplichtingen jegens derden, jegens werknemers etc.

Toekomstige positie van het Reïntegratiebedrijf KLIQ

4

Hoe wordt de output gerealiseerd? Op welk marktsegment richt KLIQ zich? Is er een marketingplan? Wat zijn de levenskansen voor KLIQ?

KLIQ zal als bedrijf overeenkomsten aangaan met opdrachtgevers (zowel private als publieke). KLIQ zal gezien zijn expertise reïntegratietrajecten voor werklozen en arbeidsgehandicapten gaan verzorgen. In de overeenkomst tussen KLIQ en de opdrachtgevers kunnen ook afspraken over de te behalen plaatsingsresultaten en de duurzaamheid daarvan worden opgenomen.

KLIQ ziet tevens mogelijkheden op de markt van de employabilitydiensten en op het terrein van de personeelsvoorziening.

KLIQ heeft bij het opstellen van het eerste globale ondernemingsplan marktanalyses laten uitvoeren. Mede op basis daarvan wordt het in vraag 1 bedoelde businessplan uitgewerkt.

Het uitgangspunt is om KLIQ een adequate startpositie te geven, zonder dat er voor andere reïntegratiebedrijven oneerlijke concurrentie ontstaat.

5

Is KLIQ al in gesprek met een partner en zo ja met wie? Zo niet, wordt er wel nagedacht over een partner en is dat dan een collega-reïntegratiebedrijf, een verzekeraar of iets anders? Wie beslist uiteindelijk over de partner van KLIQ? Wanneer gaat KLIQ op eigen benen staan/wat staat privatisering nog in de weg?

In het Kabinetsstandpunt SUWI van maart 1999 is opgenomen dat de reïntegratieactiviteiten van Arbeidsvoorziening in een afzonderlijk reïntegratiebedrijf zullen worden ondergebracht, dat volledig geprivatiseerd zal worden. In het Nader kabinetsstandpunt SUWI van januari 2000, is de keuze voor privatisering van reïntegratie-activiteiten nog eens bevestigd.

De oprichting van de NV met de Staat als enig aandeelhouder is de eerste stap op weg naar volledige privatisering. Uitgangspunt is dat de Staat zich, afhankelijk van de omstandigheden op termijn zal terugtrekken als aandeelhouder. Als eerste stap is daarbij denkbaar dat de Staat een deel van de aandelen vervreemdt. Een en ander is echter afhankelijk van onder andere de ontwikkelingen op de reïntegratiemarkt. Het kabinetsbeleid ten aanzien van privatiseringen is hierbij van toepassing.

Over vormen van eventuele samenwerking kan eerst besloten worden op het moment dat er sprake is van een definitief financieel kader (waaronder de openingsbalans).

6

Denkt de minister nog steeds aan een tandem-constructie van NV KLIQ met scholingsinstituten? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de eerder aangekondigde scenario-studie in het kader van de toekomstige positionering van de Centra Vakopleiding.

Binnenkort wordt een onderzoek naar de haalbaarheid en gevolgen van verschillende scenario's voor de toekomstige positionering van de Centra Vakopleiding afgerond. De resultaten van dit onderzoek zullen betrokken worden bij de besluitvorming over de toekomstige positionering van de Centra. Conform mijn toezegging in het Algemeen Overleg d.d. 22 juni 2000 (Kamerstukken II 1999–2000, 26 448, nr.15), zal ik uw Kamer hierover zo snel mogelijk informeren.

7

Wat is de stand van zaken met betrekking tot het extern onderzoek naar de reïntegratiemarkt en de marktpositie van KLIQ?

Voor het bepalen van de marktpositie van NV KLIQ is inzicht nodig in het functioneren van de reïntegratiemarkt. Een in opdracht van SZW door Regioplan uitgevoerd onderzoek naar de stand van zaken op de huidige «markt» van reïntegratieactiviteiten wordt afgerond. Dit rapport zal binnen enkele weken aan de Tweede Kamer worden aangeboden. Verder zal, zoals reeds eerder opgemerkt, het businessplan, waaronder de inschatting van de marktpositie worden beoordeeld door externe deskundigen.

Informatievoorziening

8

Er zijn door verschillende leden vragen gesteld over het gebruik van persoonsgegevens door NV KLIQ: Hoe worden de persoonsgegevens beschermd? Wat wordt hierover geregeld? Tot welke gegevens krijgt NV KLIQ toegang? Hoe vindt uitwisseling van gegevens plaats? Welke voorwaarden gelden voor het gebruik van deze gegevens door NV KLIQ? Wat wordt geregeld rond overgang bestanden ook in relatie tot wet persoonsregistratie? Krijgen derden gelijke toegang tot gegevens als KLIQ?

De bij Arbeidsvoorziening geregistreerde gegevens over werkzoekenden worden thans gebruikt voor zowel de basisdienstverlening als voor de prestatiedienstverlening (waaronder de uitvoering van reïntegratiediensten). Bij de oprichting zal de NV KLIQ om redenen van continuïteit tijdelijk de beschikking moeten krijgen over gegevens van werkzoekenden voor wie reïntegratiediensten worden verricht. In het wetsvoorstel wordt nader geregeld om welke informatie dit gaat en welke voorwaarden daarbij gelden.

De wijze waarop NV KLIQ toegang zal krijgen tot bij Arbeidsvoorziening geregistreerde gegevens is onder andere afhankelijk van de technische mogelijkheden op dit punt. Op dit moment wordt hiernaar een onderzoek uitgevoerd, dat naar verwachting begin november 2000 afgerond zal worden.

Met betrekking tot de bij Arbeidsvoorziening en de NV KLIQ aanwezige bestanden van persoonsgegevens is net als voor andere reïntegratie-bedrijven de WPR/WBP van toepassing.

9

Is de beleidsinformatie bij NV KLIQ door de minister van SZW opvraagbaar?

De regeling van de informatieverstrekking door de NV KLIQ aan het CBA en aan de minister van SZW vormt onderdeel van het Wetsvoorstel Verzelfstandiging Reïntegratiediensten Arbeidsvoorzieningsorganisatie. Dit wetsvoorstel ligt bij de Raad van State voor advisering.

Automatisering

10

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de onderzoeken naar ICT en Agora. Wat gaat er gebeuren met ICT systemen voor KLIQ?

11

Hoeveel wordt er momenteel in Agora geïnvesteerd? Is dat inderdaad 5 miljoen per maand? Wanneer komt de minister met gegevens over Agora? Welke lange termijn effecten/verplichtingen zitten aan het systeem?

In het programma ICT van de Veranderorganisatie SUWI wordt momenteel gewerkt aan een inventarisatie van bestaande systemen en lopende ICT-projecten in het SUWI-domein, waaronder Arbeidsvoorziening. Op basis hiervan zal een beleidsplan worden opgesteld om te komen tot een vernieuwing van de informatiehuishouding in het kader van SUWI. In het ICT-programma zal een twee-sporenbeleid worden gevolgd. Enerzijds zal op de korte termijn worden gewerkt aan het inrichten van een aantal noodzakelijke systemen om de SUWI-keten en het centrale loket voor werk en inkomen operationeel te maken. Anderzijds zullen projecten worden uitgevoerd waarin de vernieuwing van de informatiehuishouding gestalte krijgt. Dit zal een programma zijn voor de middellange termijn.

Onderdeel van de in dit kader te verrichten analyses is de inpassing van Agora in de informatiehuishouding van de nieuwe uitvoeringsstructuur. Zoals in de eerste voortgangsrapportage SUWI aangegeven, is het op dit moment nog niet mogelijk om aan te geven hoe lang de bedoelde transformatie van de informatiehuishouding SUWI zal gaan duren en welke kosten daarmee gemoeid zijn. In het grofontwerp voor de organisatieontwikkeling SUWI (waarin ook de samenhang met de ICT-architectuur zal worden geduid), dat ik voornemens ben in januari 2001 naar de TK te sturen, zal op deze punten duidelijkheid worden gegeven. Hierin zal de in het algemeen overleg van 18 mei 2000 (Kamerstukken II 1999–2000, 26 448, nr.14) toegezegde ICT-strategienota worden geïntegreerd.

Arbeidsvoorziening heeft aangegeven dat zij in de maand november een overzicht zal geven van de splitsingskosten van het AGORA-systeem in 2000. De kosten bevatten de ontwikkeling, lease, beheer, opleiding en projectmanagement. Zodra, op basis van een nadere inventarisatie van Arbeidsvoorziening, een meer gedetailleerd beeld beschikbaar komt van de totale kosten van AGORA zult u nader worden geïnformeerd.

Arbeidsvoorziening heeft bevestigd dat er vooralsnog geen onderhouds- of beheerscontracten voor de lange termijn zijn afgesloten. Arbeidsvoorziening heeft hierover contact met de Veranderorganisatie SUWI.

Arbeidsvoorziening is zelf eigenaar van AGORA en het eigendom zal na de splitsing overgaan op de rechtsopvolger van het CBA. Van welke ICT-systemen van Arbeidsvoorziening en op welke voorwaarden de NV KLIQ gebruik gaat maken en op welke voorwaarde moet nog beslist worden.

Juridische vormgeving en statuten

12

Hoe gaat de minister om met het juridisch vacuüm zolang KLIQ nog onder het CBA valt (overgangsproblematiek)?

Er is geen sprake van een juridisch vacuüm. De verzelfstandiging van het bedrijfsonderdeel KLIQ vindt plaats binnen het kader van de huidige Arbeidsvoorzieningswet 1996.

13

Krijgt KLIQ een eigen Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen?

KLIQ krijgt inderdaad een eigen Raad van Bestuur (RvB) en Raad van Commissarissen (RvC). De leden van de RvB en RvC worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Met betrekking tot deze leden zal een profielschets worden opgesteld met kwaliteitseisen waar de leden van de RvB en RvC aan moeten voldoen.

De concept-statuten van de op te richten NV zijn nagenoeg gereed en zullen te zamen met het wetsvoorstel Verzelfstandiging naar de Tweede-Kamer worden gestuurd.

Kosten en opbrengsten van de ontvlechting

14

Hoeveel kost de inrichting van het PR-verhaal van KLIQ? Treedt er geen concurrentievervalsing op t.o.v. overige reïntegratiebedrijven?

Voor de SUWI-operatie is een bedrag als stelpost in de begroting van Financiën gereserveerd.

Arbeidsvoorziening heeft voor de PR rond KLIQ een claim ingediend bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Binnen het gereserveerde bedrag voor de totale SUWI-operatie is ook een bedrag van 7,5 miljoen gulden opgenomen voor de Public Relations van KLIQ. SZW en Financiën hebben, ondersteund door deskundigen, de ingediende PR-plannen op inhoud en financiën beoordeeld. Voor het jaar 2000 wordt dit bedrag aanvaardbaar geacht. Voor het jaar 2001 is thans nog geen bedrag vastgesteld. De PR-activiteiten en bijbehorende uitgaven vinden met name plaats rond het moment van de interne ontvlechting en de oprichting van de NV. Het is noodzakelijk dat een bedrijf dat zijn (nieuwe) naam moet vestigen op de markt, daarvoor over een PR-budget kan beschikken. Het is immers van belang voor een goed werkende reïntegratiemarkt, dat een goed geëquipeerd reïntegratiebedrijf ook voldoende (naams)bekendheid krijgt bij potentiële opdrachtgevers.

15

Wat gebeurt er met de opbrengst van de aandelenverkoop?

De opbrengst van de verkoop van de aandelen van het reïntegratiebedrijf KLIQ zal op grond van de FES-wet worden ingezet voor de verlaging van de staatsschuld. De hieruit voortvloeiende daling van de rentelasten komen, na aftrek van eventuele dividendopbrengsten, ten goede aan investeringsprojecten, zoals deze in de FES-wet zijn opgenomen.

16

Wat gaat de verzelfstandiging van KLIQ de overheid kosten?

Om van het bedrijfsonderdeel reïntegratiediensten een zelfstandig commercieel bedrijf te maken is een ingrijpend reorganisatieproces met bijbehorende investeringen nodig. Binnen de stelpost van Financiën, zijn hiertoe middelen gereserveerd. Ten behoeve van KLIQ zijn middelen gereserveerd voor de meest urgente activiteiten zoals de PR, de inrichting van het hoofdkantoor en een aantal trainingen voor het personeel (totaal ongeveer 10 mln). Over de overige activiteiten en bijbehorende kosten maken SZW/Financiën en Arbeidsvoorziening afspraken zodra er concrete, onderbouwde plannen liggen. Daarnaast is binnen de genoemde stelpost, een reservering gemaakt voor het Sociaal plan van Arbeidsvoorziening en voor de aanpassingen van automatiseringssystemen.

Huisvesting

17

Welke panden zijn er in het bezit van Arbeidsvoorziening en wat is de waarde van deze panden? Hoe zit het met de leaseconstructies? Waar komen de vestigingen van KLIQ? Zijn dat zelfstandige vestigingen of trekken ze in bij de CWI's?

Arbeidsvoorziening is thans bezig met een inventarisatie van de in gebruik zijnde gebouwen en de bepaling van de verkoopwaarde vrij van huur, zodat op dit moment nog geen volledig beeld kan worden gegeven.

De thans bij Arbeidsvoorziening in gebruik zijn de panden kunnen worden onderverdeeld in verschillende categorieën. De eerste categorie betreft panden in eigendom van Arbeidsvoorziening. De tweede categorie betreft panden in bezit van HUVEMA, die de panden aan Arbeidsvoorziening verhuurt. HUVEMA is een commanditaire vennootschap met Arbeidsvoorziening als stille vennoot. De derde categorie panden is niet in bezit van Arbeidsvoorziening en wordt van derden gehuurd.

Er wordt een onderzoek ingesteld om te komen tot een beschrijving van de boedel van Arbeidsvoorziening. Hierin wordt speciale aandacht besteed aan leaseconstructies.

Het landelijk opererende bedrijf KLIQ is onderverdeeld in zes regio's. Deze staan onder leiding van de landelijke directie. Het hoofdkantoor van KLIQ is in Amersfoort gevestigd. De regionale vestigingsplaatsen zijn:

Groningen, Deventer, Eindhoven, Rotterdam, Amsterdam en Rijswijk, t.z.t. Gouda. Het merendeel van de werkplekken (85%) is vooralsnog gehandhaafd op de huidige locaties van de arbeidsbureaus. Het voornemen bestaat bij KLIQ in de toekomst ook (tijdelijke) kantoren in te richten in de nabijheid van (grote) opdrachtgevers (zoals gemeenten) en in bedrijfsverzamelgebouwen.

Het hoofdkantoor van KLIQ in Amersfoort is voor een beperkt aantal jaren gehuurd.

Sociaal plan

18

Er moeten 800 FTE uit, hoe gaat dat verlopen? Wie is verantwoordelijk voor het restant van het personeel, d.w.z. de mensen die niet naar de basisdiensten of KLIQ overgaan? Welke mensen gaan naar de basisdiensten en naar KLIQ en wie bepaalt dat?

In juni 2000 zijn Arbeidsvoorziening en de vakbonden een Sociaal plan overeengekomen ten behoeve van de gevolgen van de ontvlechting van Arbeidsvoorziening. In de bijlage van de rapportage groot project SUWI is een samenvatting van het Sociaal plan Arbeidsvoorziening opgenomen.

Met ingang van 1 oktober 2000 is Arbeidsvoorziening onder de verantwoordelijkheid van Arbeidsvoorziening Concern opgesplitst in vijf intern zelfstandige bedrijven en per 2 oktober jl. zijn de personeelsleden op de nieuwe functie bij de verschillende bedrijfsonderdelen geplaatst. Van de 9100 medewerkers zijn c.a. 600 personen aangemerkt als herplaatser. Voor deze personen bleken geen uitwisselbare- of passende functies beschikbaar. Het betreft vooral medewerkers met indirecte functies: staf en leidinggevenden. De herplaatsters zullen op basis van het Sociaal plan intensief worden begeleid naar een functie binnen of buiten de Arbeidsvoorzieningsorganisatie. De herplaatsters zullen functioneel bij Arbeidsvoorziening Concern worden ondergebracht.

Overige onderwerpen

19

In hoeverre zet de minister een rem op de beslissingen van bijvoorbeeld het CBA en het bestuur van KLIQ (dure gebouwen en locaties m.n. hoofdkantoor in Amersfoort)?

Gezien de ZBO-status van Arbeidsvoorziening behoren bedrijfsvoeringskwesties primair tot de verantwoordelijkheid van het CBA. Vanwege de ontvlechting houdt SZW/Financiën echter wel extra de vinger aan de pols. Bovendien heeft Arbeidsvoorziening voor de extra uitgaven in het kader van SUWI toestemming van SZW/Financiën nodig.